

የአርቲስቶች አቋም በብሄራዊ ቴአትር

«የሚዲያ ባለሙያዎች ጉዳዩን በደንብ ትኩረት ሲሰጡት ይገባል» ድምጽ ሲሰማል ለባለ
 «አዲሱ ትውልድ እንደዚህ መተባበሩ ከፍተኛ ደስታ ሆኑትኛል» አርቲስት ተሰፋዬ አበበ
 «አርቲስቶች እርስ በርስ መሰራረቃቸውን ለደቅሙ ይገባል» አርቲስት ደበሽ ተመስገን

«የአርቲስቱ ችግር የኛም ችግር ነው፤ ለሕንጻና ለመጨረሻ ጊዜ
 ለመቀረፍ ከገናኝሁ እንቅማለን» ሚኒስትር ጽንዖት ሳይ

ግንቦት 6 ቀን 2002 ዓ.ም በኢትዮጵያ
 ብሄራዊ ቲያትር አዳራሽ ከቀኑ 7:30 ጀምሮ የሁሉም
 ኪነ-ጥበብ ዘርፍ ሙያ ባለሙያዎች፣ ለገገናና ወጣት
 ከገንጠል የተገኙበት በኢትዮጵያ ኮሚሽን ማኅበር
 እና ሌሎች አስር የኪነ-ጥበብ ማህበራት በቅድሚያ
 ተዛማጅ መብቶች የጋራ አስተዳደር ማኅበር
 አዳራሽ የሚከከር መድረክ ለካሂደዋል። የዚህ
 የሚከከር መድረክ ዓላማ በቅድሚያ ተዛማጅ መብቶችን
 በማስከበር ረገድ በፍትህ እነሳት እየተደረገ ያለውን
 እንቅስቃሴ አበረታች መሆኑን በመገለጽ ምስጋና
 ለማቅረብና የሚተላለፉት እርምጃዎች ምን መሆን
 እንዳለባቸው በየገንጠሉ ለመወያየት ነበር።
 የቅድሚያ ተዛማጅ መብቶች የጋራ አስተዳደር አስር
 ማኅበራት ያቀሩ ሲሆን የማህበራቶቹ ፕሬዚዳንት
 እያንዳንዳቸው ማህበራቸውን በመወከል ንግግር

ከአርቲስቶች ጎን እንደሆኑ የጠቅላይ ሚኒስትሩን
 አቋም በመገለጽ መልዕክት አስተላልፈዋል። «እኛ
 የተለየን ሰዎች አይደለንም፤ የአገራችንን መብቃ
 እያዳመጥን፤ ቲያትርን እያየን፤ ድራማውንም
 እያዳመጥን እሳልፈናል» ያሉት አቶ ጽንዖት ሳይ
 «የአርቲስቱ ችግር የኛም ችግር ስለሆነ ችግሩን
 ለአንድና ለመጨረሻ ጊዜ ለመቅረፍ ከገናኝሁ
 እንቅማለን» ብለዋል።

የሰብሰበው አወያይ የጥበብ ቤተሰብ በቀጣዩ ምን
 ሊደረግ ይገባል የሚለውን በሰፊው ተወያየተ
 ውበታል። በውይይቱ ወቅት ከጥበቡ ሰዎች የተለያዩ
 አስተያየቶች የተሰጡ ሲሆን፤ አርቲስት ሐመልማል
 አባተ ይህ ሁሉ ታዋቂ አርቲስት በቲያትር ቤቱ
 ሊገኝ የቻለው ፍገጦች በመታየታቸው እንደሆነ
 በመገለጽ የማዳደሪያ ሰላም ያዎች ጉዳዩን በደንብ
 ትኩረት እንዲሰጡ፤ የመንግስትን አካላትም
 የበለጠ ከትታል እንዲያደርጉላቸው ጠይቃለች።

ፋዘር በሚለው ስያሜ
 ያቸው በስፋት የሚታ
 ወቅት አርቲስት ተስፋዬ
 አበበ በበኩላቸው ይህን
 ታላቅ ስብሰባ በማታቸው
 ከፍተኛ ደስታ እንደተሰ
 ማቸው በመገለጽ አዲሱ
 ትውልድ እንደዚህ ተባ
 ብሮ ለዚህ ታላቅ ቀን በመ
 ብቃቱ ከፍተኛ ደስታ
 እንደተሰማቸው ገልፀ
 ዋል። አርቲስት ለራዊት
 ፍቅሬም በሕይወት ዘመኑ
 አርቲስቶች እንደዚህ ተባባ
 ሰበው አይቶ እንደማያ

አደገውን እንቅስቃሴ ለመግታት የአቋም መግለጫ
 አውጥተናል ብለዋል።

በአቋም መግለጫው መሠረት አስሩ የሙያ
 ማኅበራት በአደገው ሁኔታ እየተዛመተ ያለውን ሕገ-
 ወጥ ቅጂን ለመግታት እጅ ለእጅ ተያይዘው በጋራ
 እንደሚሰሩ፤ የፖሊስና የፍትህ አካላት እየወሰዱ
 ያለውን እርምጃ አጠናክረው እንዲቀጥሉ፤ በሕገ-
 ወጥ ተገባር ላይ የተሰማሩ ነጋዴዎችም ሆነ
 ሙያተኞች ከሕገ-ወጥ ተገባራቸው እንዲቆጠቡ
 ፕሪያቸውን ያቀረቡ ሲሆን የሙያ ማኅበራቱ የኪነ-
 ጥበብ አድገት መልካም ውጤት በሚያስጨብጥ
 ጉዳዮች ላይ የሙያ፤ የጉልበትና የማቴሪያል
 እንዲሁም የገንዘብ አስተዋፅኦ ለማድረግ ስምምነት
 ላይ መድረሳቸውን ገልፀዋል። በቅርብ ወራት ውስጥ
 የአስሩን የሙያ ማኅበራት ምክር ቤት ለማቋቋም
 መስማማታቸውን በአቋም መግለጫቸው
 አሳውቀዋል።

በፕሮግራሙ ዕለት በስክሪን ላይ የሙያ
 ማህበራቱ ልዩ ልዩ መልዕክቶች ሲተላለፉ፤ የመድረክ
 መሪዎች ሚናን ጌትነትና አበባው ታደሰ ስለኢትዮጵያ
 ኪነ-ጥበብ፤ ስለአርቲስቶች ድንጋጌ የባለሙያውን
 ድካም ከዘከሩ በኋላ የተገኙትን እንገዶች እገኝ
 ደህና መግኝታቸውን ብለዋል። ከዚህም በተጨማሪ በዕል፤
 መብቃ፤ ተወኔት፤ ስነ-ፅሁፍና ፊልም፤ በትወና
 የታገዘ መብቃ ቀርቧል። በመጨረሻም ቢቃለ-መሆኑ
 የፕሮግራሙ ፍጻሜ ተሰክሯል።

የቅጂ መብት ማለት ለፈጠራ ስራ የሚደረግ
 ሕጋዊ ጥበቃ ሲሆን፤ ጥበቃ የሚደረግላቸው የፈጠራ
 ስራዎች የታተሙ ወይም ያልታተሙ የስነ-ፅሁፍ፤
 የሳይንስና የስነ-ጥበብ ስራዎች ናቸው። የቅጂ መብት
 እንዲፈጠር ሰዎች ስራቸውን ለማብዛት ከየት ስራው
 የመነጨ ሌሎች ስራዎች ለመስራት፤ ለማስራት፤
 ለመከወን ስራውንም ለንባብ፤ አለያም ለዕይታ
 ለማቅረብ ብቸኛ መብት ይሰጣቸዋል። ተዛማጅ
 መብት ማለት ከየገንጠሉ የድምፅ ሪከርዲንግ እና
 ፕሮዲዩሽኖች እንዲሁም የብሮድካስቲንግ ድርጅቶች
 በስራዎቻቸው ላይ ያላቸው መብት ማለት ነው።
 እነዚህ ተዛማጅ ባለሙያዎች የፈጠራ ስራ ባለቤቶች
 ስራዎቻቸውን ወደ ሕዝብ እንዲደርሱና እንዲሰራጩ
 ከፍተኛ ድርሻ አላቸው ሲል የኢትዮጵያ ልምድ
 ንብረት ዕብት በቅጂና ተዛማጅ መብቶች ዕንባሳ
 መፅሐፍ ላይ አትቷል። አገራችን ኢትዮጵያ በቅርቡ
 ዓለም አቀፍ የቅጂና ተዛማጅ መብቶች ስምምነቶችን
 ለመፈረም ጥናት እያደረገች እንደሆነ የሚታወቅ
 ሲሆን፤ ይህንን ስምምነት ከፈረመች የቅጂና ተዛማጅ
 መብቶች ለማስከበር የሚረዳ በቂና ለግባብነት ያላቸው
 ሕጎችን የማውጣትና ገቢራዊ የማድረግ ግዴታ
 ይኖርበታል።

የኢትዮጵያ አዲሲያዊ ለሳታሚዎች ማኅበር
 ለባላት ከ1998 ወዲህ በአስሩ የኢ.አ. ክፍለ ከተሞች
 በተመረጡ 100 የመብቃና ፒዲዩ ቤቶች እና በ100
 ሆቴሎችና መዝናኛ ቤቶች ውስጥ የአረጅናልና የሕገ-
 ወጥ ቅጂን በተመለከተ ጥናት ያደረጉ ሲሆን፤
 በመብቃና በፒዲዩ ቤቶች 34 ሺህ 250 የቀጥ
 ካሊት፤ ፒሲዲ፤ የሲዲ ቅጂዎችን ሲያገኙ እንደቻሉ
 ከ1996 - 2002 የተደረገው ጥናት ያመለክታል።

አድርገው ከኢትዮጵያ መብቃዎች ማኅበር ዳይሬክቶር
 ይፍሩ፤ ከቲያትር ባለሙያዎች ማኅበር አርቲስት
 ደበሽ ተመስገን፤ ከኢትዮጵያ አዲሲያዊ ማኅበር
 አቶ ዕቅደ በርሄ፤ ከኢትዮጵያ ፊልም መሪዎች
 ማኅበር ሃይማኖት አለሙ፤ ከኢትዮጵያ ፕሮዲዩሽኖች
 ማኅበር ቲያትር ተሰፋዬ፤ ከኢትዮጵያ ዲራሲያን ማኅበር
 ጋዜጠኛና ዲራሲ የምወደሽ በቀለ፤ ከፊልም ሰራዊት
 ማኅበር ያፌድ ሹመቲ፤ ከኢትዮጵያ ዲራሲያን ማኅበር
 ጌታቸው በለጠ፤ ከኢትዮጵያ ጋዜጠኞች ኅብረት
 ማህበር ፀጋሕብ ማኅበራቸውን በመወከል ንግግር
 ያደረጉ ሲሆን፤ በንግግራቸው ወቅት በፍትህ አካላት
 እየተወሰዱ ያሉትን አበረታች እርምጃዎች በማድነቅ
 በስራቸው ተጠቃሚ እንዳልሆኑ በማስመር ተባብረው
 መስራት እንደሚገባቸው አሳስበዋል።

በምክር መድረኩ የተገኙት የክብር እንግዳው
 የሳይንስና ቴክኖሎጂ ሚኒስትሩ አቶ ጽንዖት ሳይ
 የመክፈቻ ንግግር ያደረጉ ሲሆን፤ በንግግራቸውም
 ችግሩ የኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን ዓለም አቀፍ መሆኑን
 በመጥቀስ ይሕን ለመቅረፍ መንግስት ከአርቲስቶች
 ጋር አብሮ እንደሚሰራ ገልፀዋል።

አቶ ጽንዖት ጠቅላይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ

ውቅ በመናገር ይህ ስብሰባ የተለየ መሆኑንና በጣም
 እንዳስደለተውም ተናግሯል። አርቲስት ደበሽ
 ተመስገን በበኩሉ ስብሰባው ከፍተኛ ደስታ እንደሰ
 ጠው ገልጾ ከውጭ የሚታየው መሰራረቅ ብቻ ሳይሆን
 አርቲስቶች እርስ በርሳቸው መሰራረቃቸውን በማቆም
 ለአንድ አላማ መነሳት እንደሚገባቸው አሳስቧል።

በድጋሚ ንግግር እንዲያደርጉ የተጋበዙት
 ሚኒስትሩ አቶ ጽንዖት ሳይ ለአርቲስቶቹ መልካም
 የስራ ጊዜ ከተመኙ በኋላ ሽንት ተደርጎላቸዋል።
 ከዛ በኋላም በአላቲኖስ ፊልም ሠራዊት ማኅበር
 መብቃ ቡድን ድልን የሚያንፀባርቅ እንደ መብቃ
 ቀርቧል፤ በመቀጠልም ማኅበራቱ የጋራ አቋም
 መግለጫ አውጥቷል።

የአቋም መግለጫው በትልቅ መግባባትና
 የማሸነፍ ስሜት የተነበበ ሲሆን «የቅጂና ተዛማጅ
 መብት ጥሰት ከዘጠና ስምንት ከመቶ በላይ መላው
 የኪነ-ጥበብ ሙያተኞችና በዘርፉ የተሰማሩት
 ባለሃብቶችን ከመስራት ወዳለመስራት ያሸጋገረበት፤
 ከ81 በላይ የሚሆኑ ባለሀብቶች በዘረፉ ከገበያው
 የወጡበት ወቅት ላይ እንዳደረሰ የጋራ ንግብ ላይ
 ደርሰዋል» ያሉት ባለሙያዎች በዚህም ምክንያት